

VEREENIGING
TER BEOEFENING VAN DE KRIJGSWETENSCHAP.
1872-1873.

Verslag der bijeenkomst van den 1sten November 1872.

De heer STARING, Onder-Voorzitter, opent de vergadering en zegt :

Mijne Heeren !

Het Bestuur heeft gemeend, even als de twee vorige jaren, de werkzaamheden van de vergadering van September, de laatste van het vereenigingsjaar, te mogen uitstellen tot de eerste vergadering van het nu ingetreden nieuwe jaar 1872—1873. Het handelde aldus, omdat het vreesde in eene vergadering in September niet op eene groote opkomst van leden te mogen rekenen, en ook omdat de werkzaamheden, welke ons dan zouden hebben moeten bezig houden, ontoereikend waren om een ganschen avond te vullen. Het Bestuur meende op die gronden de slotvergadering van het vorige, met de eerste bijeenkomst van het nieuwe vereenigingsjaar op dezen avond gevoegelijk te kunnen aaneensluiten.

Dezelfde reden, die ons vroeger heeft bewogen om geen overzicht te geven van de werkzaamheden van het afgelopen vereenigingsjaar, heeft ons ook nu weder doen besluiten om daarvoor te verwijzen naar de gedrukte verslagen onzer bijeenkomsten, waarin al het verhandelde is opgenomen, en die derhalve een overzicht geheel overbodig maken.

Ik kan dus nu overgaan tot de vermelding van den toestand onzer Vereeniging, blijkbaar uit het getal harer leden en den staat der financiën.

Op 27 October 1871 bedroeg het getal leden.	884
In den loop van het Vereenigingsjaar zijn daarbij	
gekomen	50
Zoodat het getal leden bedroeg.	934
Door bedanken, overlijden en om andere redenen,	
verminderde dat getal met	32
Zoodat de Vereeniging thans telt	902 leden.
Wat den finantieelen toestand betreft: het batig slot van het	
vorig boekjaar bedroeg	f 2996.90 ^s
De <i>ontvangsten</i> hebben bedragen	- 2922.61
Totaal	f 5919.51 ^s
De <i>uitgaven</i>	- 2754.68 ^s
Zoodat het batig slot bedraagt	f 3164.83,
dat gedeeltelijk op prolongatie is uitgezet bij de heeren Witsen-	
borg & C ^o .	

Het beheer onzer financiën is, in de rekening van den Penningmeester, onderworpen aan het oordeel eener Commissie, door het Bestuur benoemd, en bestaande uit de leden M. M. Eyssell, S. A. Lutz en M. L. de Pinto, welke Commissie het volgende verslag heeft uitgebracht van hare bevinding:

„De door U benoemde Commissie tot onderzoek der rekening en verantwoording van den Penningmeester over het tijdvak van 1 October 1871 tot 30 September 1872 heeft hare taak volbracht.

„Zij heeft al de haar toegezonden bescheiden en boeken nauwlettend onderzocht en alles in volkomen orde bevonden, en adviseert mitsdien tot goedkeuring der rekening en verantwoording *en décharge* van den Penningmeester, onder dankbetuiging voor het door hem gevoerde richtig en zorgvol beheer.

„De Commissie veroorlooft zich bij dit advies nog een paar opmerkingen te voegen.

„Even als het de Commissie, die ten vorigen jare belast is geweest met het nuzien van de rekening en verantwoording, getroffen heeft, dat er voortdurend een aanzienlijk bedrag aan achterstallige

contributie verschuldigd is, trok het ook de opmerkzaamheid dezer Commissie dat die achterstand steeds toenemt, en verneemt zij derhalve met bescheidenheid het Bestuur in overweging te moeten geven, voort te gaan maatregelen te nemen, ten einde in dit bezwaar zooveel mogelijk te voorzien.

„Wijders heeft het de aandacht van de Commissie getrokken, dat onder de uitgaven niet eenig bedrag voor vergoeding aan den Penningmeester en aan den Secretaris der Vereeniging is uitgetrokken.

„Bij het gehouden onderzoek toch, is het der Commissie uit de vele overgelegde bescheiden voldingend gebleken, dat aan die betrekkingen — en in het bijzonder aan die van den Penningmeester — tal van werkzaamheden zijn verbonden, die in de laatste jaren van zoodanigen omvang zijn geworden, dat men, ook met het oog op den bloeienden toestand van de kas der Vereeniging, bijna niet mag vergen, dat òn aan den Penningmeester, òn aan den Secretaris, voor den tijd en de zorg aan de belangen van de Vereeniging gewijd, en mede tot dekking van mogelijke materiele verliezen, niet eenige schadeloosstelling, van welken aard dan ook, worde toegekend.

„Waar, zoo als hier werkelijk het geval is, de middelen zoo ruimschoots voorhanden zijn, mogen toch zoo veelomvattende diensten waarlijk niet *geheel* belangeloos gevorderd worden.

„En het is de overtuiging, dat de beide heeren, die thans als Penningmeester en als Secretaris fungeeren, steeds, ook zonder enige materiele vergoeding, zouden blijven voortgaan hunne gewaardeerde diensten aan de goede zaak te wijden, — het is vooral die overtuiging, welke de Commissie noopt de aandacht te vestigen op een onderwerp, dat, meer dan waarschijnlijk, in den boezem van het Bestuur zelve, kieschheidshalve nimmer is ter sprake gebracht.

„De Commissie doet dit te meer, daar zij van oordeel is, dat de maatregel om aan de functiën van Penningmeester en van Secretaris der Vereeniging eenig jaarlijksch honorarium, naar evenredigheid van beider werkzaamheden, te verbinden — zoo als zulks bij meer eeraambten plaats heeft — er ook toe zou kunnen leiden, dat bij eventueele groote mutatiën onder de leden van het

Bestuur, daarvan een vaste kern overbleef, die met den gang van zaken bekend is, hetgeen wel niet anders dan in het voordeel der Vereeniging kan zijn.

„Slechts geleid door het welbegrepen belang der Vereeniging, houdt de Commissie zich overtuigd, dat de groote meerderheid der leden zich met hare zienswijze zal kunnen vereenigen, en durft zich mitsdien vleien dat het nemen van een besluit in den gewenschten zin, daarvan het gevolg zal zijn.

's Gravenhage, den 25 October 1872.

De Commissie voornoemd:

M. M. EYSELL.

S. A. LUTZ.

M. L. DE PINTO.

Het Bestuur heeft, ingevolge de eerste conclusie van de Commissie, de eer voor te stellen om de rekening en verantwoording van den Penningmeester goed te keuren, hem te ontslaan en dank te zeggen voor de gevoerde administratie. (*Toejuiching*).

Wat het tweede voorstel betreft, reeds vroeger heeft het Bestuur de noodzakelijkheid ingezien om de achterstallige contributiën te innen. Voor Indië heeft dit altijd groote moeilijkheden. Door evenwel steeds op hetzelfde aanbeeld te slaan, is het onzen Penningmeester gelukt de meeste contributiën van leden, die hier te lande wonen, te ontvangen. Wat Indië aangaat, zal men moeten eindigen met maatregelen te nemen om de contributiën van de leden, die daar verblijven, te laten innen, of hun lidmaatschap te doen vervallen. Dit wil niet zeggen, dat zoodanige leden onwillig zijn om te betalen, maar over het algemeen zijn ze niet te vinden; zij weten niet meer dat de Vereeniging bestaat en hebben nooit boeken ontvangen, zoodat men zal moet eindigen met hun te schrijven: „Zend de contributie over, òf men zal u moeten afvoeren als lid.” De eenvoudige weg ware, het Indische lidmaatschap op te heffen en de zich buiten 's lands bevindende leden uit te noodigen hier te lande een domicilie te kiezen, waar de contributiën ontvangen en de boeken bezorgd kunnen worden. Die maatregelen zijn bij het Bestuur in overweging en zullen zeker

uitgevoerd worden, zoodat daardoor aan den wensch der Commissie voldaan zal zijn.

Wat het derde voorstel van de Commissie betreft, eene bezoldiging aan de betrekkingen van Secretaris en Penningmeester te verbinden, is het aan het bestuur voorgekomen dat dit een voorstel tot wijziging van het Reglement was, daar die maatregel op geen andere wijze kan worden ingevoerd. Eene dergelijke wijziging nu moet door het Bestuur worden voorgesteld, of wel door twintig leden, aan wier uitnoodiging het Bestuur dan gehouden is gevolg te geven. In ieder geval dient dat voorstel tot wijziging aan de leden te worden medegedeeld, opdat zij weten, dat het in de volgende vergadering zal worden behandeld. Dit is niet kunnen geschieden en het Bestuur heeft dus gemeend die zaak te moeten overlaten aan het volgend Bestuur. De Voorzitter meent zich dien ten gevolge ook te kunnen onthouden van een oordeel over het al of niet oorbare van het voorstel.

Indien de vergadering zich met deze beschouwingen kan vereenigen, blijft den Voorzitter alleen nog over, de Commissie te bedanken voor de moeite die zij zich voor het onderzoeken van de rekening en het opmaken van het verslag heeft gegeven.

De vergadering stemt bij acclamatie daarmede in.

De VOORZITTER vervolgt daarop, dat men nu zal moeten overgaan tot de benoeming van leden van het Bestuur, en wel in de eerste plaats tot benoeming van een President ter vervanging van den heer Storm van 's Gravensande, die bij missive, aan het Bestuur gericht, verzocht heeft niet meer in aanmerking te komen, ofschoon hij anders niet aan de beurt van periodieke aftreding was; doch, hoezeer het hem leed deed, wegens het groote belang dat hij in de Vereeniging stelt, meende hij in gemoeie niet langer het presidium te kunnen waarnemen, omdat hij bijna altijd afwezig is. Hij had verleden jaar slechts drie vergaderingen kunnen presideeren en vreesde dat het er niet beter op worden zou, omdat hij daarvoor niet wél uit zijne woonplaats Deventer kon overkomen, en de vergaderingen der Vereeniging zeer dikwijls in het reces der Tweede Kamer vallen.

De heer BOELLAARD brengt in het midden, dat ook verleden jaar, toen hij deel uitmaakte van de Commissie tot onderzoek van de rekening, het punt der achterlijkheid van de Indische leden der Vereeniging in het voldoen van hunne contributie ter sprake was gekomen. Hij had met den Penningmeester dat punt besproken en beiden waren gestuit op de moeielijkheid, welke er voor die leden bestond, om tijdig de verschuldigde gelden over te maken. Daarom wenscht hij nu het Bestuur in overweging te geven of het niet welwillender zou zijn tegenover de Indische kameraden, om eene Commissie van een officier van het Indische leger, een officier der zeemacht en een Indisch ambtenaar te benoemen, ten einde te overleggen wat de geschiktste weg zou zijn om voor de Indische leden de voldoening der contributie gemakkelijk te maken, want van onwilligheid kan geen sprake zijn. Bij de moeielijkheden, waarin zij verkeerden, zou het onhartelijk kunnen schijnen als men een strenger maatregel nam, bijv. door hen van de lijst der leden te schrappen. Op sommige stations of in de binnenlanden is het hun niet mogelijk een sommetje van f 3 voor de Vereeniging over te zenden. Nu zou eene Commissie gelijk de evenbedoelde, uit mannen van ondervinding samengesteld, misschien den weg kunnen aanwijzen om geleidelijk te komen tot eene vriendschappelijke regeling van dat groote bezwaar. Het zal hun niet anders dan aangenaam zijn, wanneer wij toonen van bevoegde personen te willen weten hoe wij handelen moeten. Het zou in elk geval een onaangename indruk bij de Indische leden maken, wanneer wij hen, zonder eenige voorafgaande kennisgeving of zonder hen te hooren, van de ledenlijst schrappen.

De heer VAN DALEN is overtuigd dat de Indische leden het levendigste belang stellen in den bloei der Vereeniging en haar doel van harte toejuichen. Indien zij evenwel achterlijk zijn in het voldoen der contributie, dan is het toe te schrijven aan de moeielijkheid om een zoo gering bedrag over te maken. Spreker is voornemens in Februari van het volgende jaar naar Indië terug te keeren en hij biedt gaarne zijne diensten aan, om, hetzij alleen of in vereeniging met anderen, voor de incasseering zooveel mogelijk zorg te dragen en de ontvangen gelden naar hier over te zenden.

De Voorzitter. Het Bestuur zal gaarne raadgevingen van Indische heeren inwinnen, want het Bestuur wenscht niets liever dan met de leden der Vereeniging in Indië in betrekking te blijven. De moeilijkheid is alleen, dat men niet weet waar die leden in Indië verblijf houden. Evenwel, het Bestuur zal gaarne de wenken vernemen, die Indische personen in staat zijn te geven, en dankbaar gebruik maken van de hulp die zij mochten willen en kunnen aanbieden.

De bedoeling is volstrekt niet de leden te schrappen; het Bestuur heeft van het tegendeel blijk gegeven door voortdurend de werken van de Vereeniging naar Indië te zenden, zonder de contributie te ontvangen. Er zullen dus voor een goeden loop van zaken andere meer afdoende maatregelen moeten genomen worden.

De Voorzitter noodigt de leden uit over te gaan tot de verkiezing van een Voorzitter, in plaats van den heer Storm van 's Gravesande, die als zoodanig bedankt heeft, en van drie bestuursleden in plaats van de aftredende leden, de heeren: W. C. A. Staring, Dr. J. Bosscha Jr. en A. Pompe.

Hij verzoekt evenwel niet meer bij deze verkiezing in aanmerking te komen, daar hij, hoezeer hij voortdurend groot belang stelt in den bloei der Vereeniging, wegens vele andere bezigheden, minder gebonden wenschte te zijn.

Ook de heer Bosscha heeft, om gelijke redenen, verzocht buiten aanmerking te blijven.

Tot Voorzitter wordt gekozen de heer W. J. Knoop, gepens. Luit.-Generaal, met 19 van de 30 stemmen.

Op den heer Stieltjes waren 10 stemmen uitgebracht en op den heer Hoogenboom 1 stem.

De heer KNOOP verklaart erkentelijk te zijn voor het eervol vertrouwen in hem gesteld; dat is dan ook voor hem de reden om de opdracht aan te nemen, zich evenwel voorbehoudende om, wanneer de taak van Voorzitter mocht blijken hem te zwaar te vallen, de vrijheid te zullen nemen de benoeming van een ander in zijne plaats te verzoeken.

Ter vervulling van de opengevallen plaats in het bestuur, door de benoeming van den Generaal Knoop tot Voorzitter, zal in eene volgende vergadering de verkiezing plaats hebben.

In plaats van de drie voormelde aftredende bestuursleden worden bij eerste stemming gekozen de heeren: A. Pompe en F. A. V. W. H. Van Tuerenhout, respectievelijk met 25 en 19 van de 30 uitgebrachte stemmen, terwijl eene tweede vrije stemming moest plaats hebben voor het derde lid, daar niemand daartoe de vereischte meerderheid erlangde. — Bij deze stemming niemand de meerderheid behaald hebbende, wordt overgegaan tot eene stemming over de twee leden die de meeste stemmen op zich vereenigd hadden, en bekwam de heer P. J. B. C. Robidé van der Aa 21, de heer . . Doorman 9 stemmen.

De heer Van Tuerenhout verklaart de benoeming aan te nemen.
De heeren Pompe en Robidé van der Aa zijn niet aanwezig.

Bij acclamatie wordt de bestaande Commissie voor de beslissing omtrent verschil van gevoelen over het plaatsen van stukken, voor het loopende seizoen herbenoemd.

De heer Staring draagt het voorzitterschap aan den heer Knoop over, onder dankbetuiging voor de ondervonden welwillendheid bij de leiding als Vice-President, van vele bijeenkomsten der Vereeniging.

Namens het Bestuur,

De Secretaris,

W. HOOGENBOOM.